

Suomen Vapaakirkon ja Suomen evankelis-luterilaisen kirkon neuvottelujen kolme vuosikymmentä

Neuvottelukunnan luterilainen puheenjohtaja, piispa Mikko Heikka (vas.), neuvottelualoitteen 1979 tehnyt piispa Yrjö Sariola, emerituskirkkokunnanjohtajat Jorma Kuusinen ja Olavi Rintala sekä vapaakirkollinen puheenjohtaja, kirkkokunnanjohtaja Hannu Vuorinen juhlahetkessä 4.11.2010.

Suomen Vapaakirkon (SVK) ja Suomen evankelis-luterilaisen kirkon (SELK) ensimmäiset viralliset neuvottelut käytiin vuosina 1983 - 1984. Neuvottelun tuloksena kirkot päättivät perustaa säännöllisesti kokoontuvan neuvottelukunnan. Neuvottelukunta toimii tällä hetkellä kuudetta viisivuotiskauttaan.

Neuvottelukunnan tehtävänä on "seurata kirkkojen välisten suhteiden kehitystä ja tehdä tarvittaessa esityksiä kirkkojensa asianomaisille elimille sekä keskustella muista kumpaakin osapuolta kiinnostavista kysymyksistä, esimerkiksi kirkkoja ja uskonnollisia yhdyskuntia koskevasta lainsäädännöstä ja maamme uskonnollisesta tilanteesta. Kumpikin osapuoli saattaa tärkeinä pitämänsä näkökohdat oman kirkkonsa asianomaisten elinten tietoon".

Yhteisissä seminaareissa ja neuvottelukunnan kokouksissa on käsitelty myös opillisia kysymyksiä (kaste, raamattukäsitys, vanhurskauttaminen), mutta pääasiassa aiheet ovat liittyneet käytännön yhteistyökysymyksiin (uskonnonopetus, väestörekisteriasiat, yhteisövero, kirkon ja valtion suhteet, hautausmaat, uskonnonvapauslaki).

Suomen Vapaakirkon ja Suomen helluntaiherätyksen kanssa on käyty yksi kolmikantaneuvottelu Jyväskylän Vesalassa lokakuussa 1992. Toinen kolmikantaneuvottelu pidettiin marraskuussa 2001 Porin Silokalliossa.

Juhlahetkeä kolme vuosikymmentä jatkuneen teologisen yhteydenpidon merkeissä vietettiin SELK:n kirkkohallituksessa Helsingissä kirkkojen neuvottelukunnan kokouksen yhteydessä 4.11.2010.

Juhlahetken avasi neuvottelukunnan luterilainen puheenjohtaja, piispa Mikko Heikka. Puheenvuoroja käytettiin seuraavasti:

- Piispa Yrjö Sariola, Suomen evankelis-luterilaisen ja Suomen Vapaakirkon ekumeenisen dialogin tausta ja alkuvuodet
- Kirkkokunnanjohtaja (em.) Olavi Rintala, Ekumeenisen vuoropuhelun merkitys – vapaakirkollinen näkökulma
- Dosentti Risto Ahonen, Dialogin sisällön ja merkityksen arviointia
- Kirkkoneuvos Risto Cantell, Katsaus ajankohtaiseen ekumeeniseen tilanteeseen
- Kirkkokunnanjohtaja Hannu Vuorinen, Ekumeeninen vuorovaikutus

Piispa Yrjö Sariola: Siekkisjärven rannalta se alkoi

”Virtain Siekkisjärven rannalla pohdiskelin, mitä sanoisin kirkkoni tervehdyksenä 100-vuotisjuhlaansa viettävälle Suomen Vapaakirkon väelle. Meillä kun oli toimivat yhteydet ortodoksiseen ja katoliseen kirkkoon, mutta suhteet vapaisiin suuntiin olivat sattumanvaraiset. Yhteyksien puute oli monen seurakunnan merkittävin ekumeeninen ongelma”, kertoi piispa Yrjö Sariola kesästä 1979. Elettiin Niilo Yli-Vainion ja karismaattisen liikkeen aikoja.

Piispa Sariola päätti esittää tervehdyksessään, että nyt on aika alkaa viralliset keskustelut luterilaisen kirkon ja vapaiden suuntien välillä. Heti syksyllä hän tekikin aloitteen, että ”piispainkokous ryhtyisi tarpeellisiksi katsomiinsa toimiin oppia koskevien keskustelujen käynnistämiseksi Suomessa toimivien vapaakirkkojen ja –seurakuntien kanssa”.

Vastaanotto ei ollut innostunut. Sariola jo luuli, ettei mitään tapahdu, mutta 11.2.1981 piispainkokous esitti Suomen Vapaakirkolle neuvottelujen aloittamista. Vapaakirkko otti tarjouksen vastaan ja 1983 voitiin viettää Jyväskylän Vesalan Riihikirkossa neuvottelujen avajaisjumalanpalvelusta. Piispa Jukka Malmivaara saarnasi.

Vapaakirkon edustajina olivat kirkkokunnanjohtaja Erkki Verkkosen johdolla mm. Väinö A. Hyvönen, Jorma Kuusinen ja Olavi Rintala. Luterilaista kirkkoa piispa Erik Vikströmin johdolla edustivat Risto Ahonen, Matti Järveläinen, Raimo Mäkelä, Juhani Inkala, Jouko Pukari ja Kyllikki Tiensuu. Mukana olivat myös Lorenz Grönvik ja Harri Heino.

Piispa Sariolan mukaan osanottajat kuuntelivat tarkkaavaisina, miten kummankin kirkon edustajat itse ymmärsivät yhteisönsä oppiperustan. Mikä siinä on yhteistä, missä ovat merkittävimmät erot?

Vuosien 1983-1984 keskustelujen tuloksena perustettiin Suomen Vapaakirkon ja Suomen evankelis-luterilaisen kirkon yhteinen neuvottelukunta. Tätä Sariola piti merkittävänä ratkaisuna. Hyvät henkilökohtaiset suhteet tai satunnaiset yhteydet eivät riitä. Tarvitaan yhteyttä ylläpitävää rakennetta. "Kun pysytään koko ajan kuuloetäisyydellä, on mahdollista selvittää luottamuksellisessa ilmapiirissä myös suhteita hiertäviä ongelmia."

Merkittävää oli, että näistä neuvotteluista avautui keskusteluyhteys myös helluntaiherätykseen. Erkki Verkkonen suositteli helluntaiherätykselle keskustelun aloittamista. Helluntailaisista tähän tarttui erityisesti Valtter Luoto. Luterilaisen kirkon, Suomen Vapaakirkon ja helluntaiherätyksen ensimmäinen kolmikantaneuvottelu pidettiin 1992. Myöhemmin neuvotteluyhteys avautui myös muihin vapaakirkkoihin.

"Nyt 30 vuotta myöhemmin voi todeta, että ongelmat ja ilon aiheet ovat pitkälti yhteiset. Me tarvitsemme toistemme tukea ja avointa vuorovaikutusta keskenämme. Neuvotteluissa opin, mikä merkitys on sillä että tunnemme toisemme ja meillä on henkilökohtainen yhteys. Miten kiitollisena muistankaan jo Jumalan lasten lepoon päässeitä Verkkosen Erkkiä ja Hyvösen Väinöä."

Piispa Yrjö Sariola nosti esiin vuosien 1983-1984 loppukommunikation lähtökohdan "Toinen toisenne kunnioittamisessa kilpailee keskenämme" (Room. 12:10) ja että "oltiin yhtä mieltä siitä

- että kumpikin haluaa antaa toisesta osapuolesta oikean ja asiallisen kuvan,
- että osapuolet haluavat suhtautua toisen uskonvakaumukseen kunnioittavasti, vaikka eivät voikaan kaikilta osin yhtyä siihen,
- että oman uskonvakaumuksen ilmaiseminen on oikein myös niissä kohdin, missä se eroaa toisen osapuolen vakaumuksesta."

Kirkkokunnanjohtaja emeritus Olavi Rintala: Rohkaistuimme olemaan oma itsemme

Neuvotteluihin lähtö oli kirkkokunnanjohtaja emeritus Olavi Rintalan mukaan Suomen Vapaakirkon historian pohjalta luontevaa. Keskeisenä tekijänä yhteyksien alulle oli piispa Yrjö Sariolan ja kirkkokunnanjohtaja Erkki Verkkosen ystävyys ja keskinäinen arvostus.

Kahden vuoden tiiviit keskustelut Vesalassa 28.2.-1.3.1983, Santalassa 17.-19.8.1983, Kauniaisissa 2.-3-2-1984 ja Kiponniemessä 20.-22.8.1984 olivat jo itsessään ilmaista kristillisestä yhteydestä, sanoi kirkkokunnanjohtaja Rintala. Oman opin ja ajattelun tarkempi kirjaaminen anoi Suomen Vapaakirkon edustajillekin arvokasta aineistoa. Keskustelut auttoivat näkemään oman opin ja rohkaisivat olemaan oma itsensä.

Luterilaisen kirkon ilmaisema tunnustus Vapaakirkosta tasavertaisena keskustelukumppanina, oli merkittävä perusta jatkuvalla yhteydenpidollemme. Oppikeskustelut ja niistä syntynyt asiakirja vaikuttivat laajasti paikallistason yhteyksien myönteiseen kehitykseen.

Neuvottelukunta on sittemmin auttanut meitä pysymään ajan tasalla toistemme kanssa ja olemme voineet sen puitteissa luoda aktiivisia ja luotettavia henkilökohtaisia yhteyksiä. Organisaatioiden yhteys ei toimi ilman henkilöiden välisiä yhteyksiä.

Neuvottelukunnan työn tuloksena on voitu sopia esimerkiksi vainajien siunaamiskäytännöistä ja toistemme seurakuntatilojen käytöstä. Olemme voineet esiintyä yhdessä myös valtiovaltaan päin esimerkiksi uskonnonopetuksen ja valtionavun kysymyksissä.

Tieto kirkkojen edustajien jatkuvasta yhteydenpidosta on antanut mallia myös paikallistasolle ja luonut luottamuksen ilmapiiriä. Toki epäluuloakin on vähän ollut. Lehdessämme kyseltiin, onko kaiken takana Luterilainen maailmanliitto, joka pyrkii kaappaamaan Vapaakirkon.

Tulevaisuuden haasteena Olavi Rintala näki oppikeskustelujen asiakirjan ja neuvottelukunnan suositusten saattamisen seurakuntien ja ennen kaikkea niiden uusien työntekijöiden ja vastuunkantajien tietoon. Vuoropuhelu vaikuttaa myös laajemmin yhteiskunnassa. Se vahvistaa kristillistä todistusta ja auttaa meitä paremmin palvelemaan lähimmäisiämme. Vuoropuhelumme ilmentää jotakin kristittyjen yhteydestä: "Siitä kaikki tuntevat teidät minun opetuslapsikseni, jos teillä on keskinäinen rakkaus." (Joh. 13:35)

Dosentti Risto Ahonen: Ikkunaksemme maailmanlähetys

Kansainvälisestä perspektiivistä käsin tarkasteltuna neuvottelut nostivat esiin monia teemoja, jotka ovat tulleet entistä ajankohtaisemmiksi kristinuskon painopisteen siirryttyä etelään. Tässä mielessä neuvottelut antoivat kirkkoille valmiuksia kohdata edessä olevia muutoksia, esitti dosentti Risto Ahonen. Vapaakirkollisuuden historiallisen taustan ja vaikutuksen selvittäminen on myös ollut neuvottelujen keskeisiä tavoitteita.

Vapaakirkollinen liike sai alusta lähtien vaikutteita anglosaksisesta kristillisyydestä, joka alkoi levitä maahamme 1800-luvun loppupuolella. Ensinnäkin amerikkalainen herätyskristillisuus on jättänyt jälkensä maamme hengelliseen elämään varsinkin Charles Finneyn ja Dwight L. Moodyn kirjojen kautta. Moodyn lämminhenkinen kristillisuus leimaa oaltaan suosittua Hengellisten Laulujen ja Virsien kirjaa. Toiseksi amerikkalainen kristillisuus on vaikuttanut täällä ns. pyhitysliikkeen ja varsinkin sen Keswick-haaran kautta. Kaikki suomalaiset isommat kustantamot ovat julkaiseet Keswick-liikkeen kirjoja, joista monet ovat laajasti levinneet Suomessa.

Kolmanneksi kristillinen ylioppilasliike ja myös NMKY ja NNKY ovat vaikuttaneet merkittävästi Suomessa monien teologisukupolvien elämään ja välittäneet monia amerikkalaisen kristillisyyden parhaimpia puolia. Neljäntenä vaikutteiden kanavana oli Pietari, jonka kautta välittyi ns. gossnerilaisuuden ja lordi G.A. Radstockin toiminnasta tulleet herätteet.

Anglosaksisen kristillisyyden monia piirteitä omaksuttiin 1900-luvun alussa siinä maallikkovetoisessa herätyksessä, joka vaikutti Suomen Lähetysseurassa, kristillisessä ylioppilasliikkeessä ja vapaakirkollisuudessa. Sen piirissä korostettiin ehdotonta antautumista Kristukselle, pyhityselämää, henkilökohtaista aamuvartiota, kristittyjen yhteyttä ja lähetystä.

Neuvottelujen avaamista näkökohdista ja tuloksista Risto Ahonen nosti esille neljä keskeistä kysymystä.

1. Vapaakirkon raamatuntulkinta ja suhde tunnustukseen - Lähetysjohtaja Erkki Verkkosen johdolla Vapaakirkko oli valmis tarkistamaan näkemystään raamatuntulkinnasta. Verkkonen oli itse kuvannut kirkkonsa linjaa melko jyrkästi Vapaakirkko tänään –teoksessa (1979) näin: "Raamatun ehdoton arvovalta on osaltaan tehnyt tarpeettomaksi uskontunnustuksen laatimisen..." Teologiset neuvottelut vauhdittivat Ahosen mukaan Vapaakirkon sisäistä prosessia raamatuntulkinnan ja opin tarkentamisessa.
2. Kirkko vähemmistönä - Vähemmistökirkkojen aseman parantaminen oli Vapaakirkon edustajille neuvottelujen tärkeimpiä kysymyksiä. "Sivistysvaltion tuntee siitä, että se takaa vähemmistöjen oikeudet", sanoi Erkki Verkkonen usein. Suomalaisessa yhteiskunnassa onkin kieltämättä vielä paljon parannettavaa pienten kirkkojen asemassa ja niille kuuluvien oikeuksien takaamisessa. Mutta kristinuskon painopisteen siirryttyä etelään ja itään, olemme kaikki eurooppalaisina kristittyinä jääneet vähemmistöön. Teol. tri Vilmos Vajta korosti jo 1970-luvulla, että kirkon normaalimuoto on vähemmistökirkko.
3. Kristikunnan jälkeinen aika – Länsimaiden ulkopuolella kristikunta –käsite kuvaa länsimaisen kulttuurin ja kristillisyyden hegemoniaa. Valitettavasti luterilainen kirkkomme elää edelleen monissa vanhan kristikunta-ajattelun kuvitelmissa eikä sen piirissä huomata, miten valtaisan historiallisen muutoksen keskellä elämme.

Teologisen kritiikin kohteena on kansainvälisessä keskustelussa ollut varsinkin länsimaisen individualismin yksipuolisuus ja rasitteet. Individualismiin liittyvät ongelmat tulevat ilmi mm. anglosaksisessa pyhitysliikkeessä, joka ansioistaan huolimatta on esimerkki siitä, miten helposti uskonelämä suuntautuu itsensä tarkkailuun ulospäin avautumisen sijasta. Nykyisessä missiologisessa keskustelussa kääntymisen on kuitenkin sanottu olevan yhteisöllinen tapahtuma, koska Uudessa testamentissa kääntyminen Jumalaan päin merkitsee myös kääntymistä lähimmäisen puoleen.

4. Muuttuva kieli – lähetys ikkunana tulevaisuuteen – Kristinuskon voimakas kasvu Afrikassa ja Aasiassa on muuttanut uskonnollista kieltä merkittävästi. Kieleen on ilmaantunut uusia käsitteitä ja monet entiset suosittut termit ovat muuttuneet poleemisiksi kuten käsite "nuoret kirkot".

Vuosikymmenien ajan on tähdennetty, miten Sana tulee lihaksi kunkin kontekstin keskellä. Kristinuskon nopea kasvu on tuonut mukanaan pirstaloitumisen ja fragmentoitumisen uhan. Kontekstuaalisuus ei yksin riitäkään, vaan rinnalle on nostettava universaalisuuden todellisuus. Nykyisin kyselläänkin, voidaanko löytää laajempaa uutta globaalia uskontulkintaa, joka rakentuisi ekumeenisten uskontunnustusten pohjalle ja samalla ottaisi huomioon uskon kontekstuaalisoitumisen avaamat löydöt.

Kielen vanheneminen herättää myös kysymyksen, mitä tarkoittavat sanat "vapaus" ja "vapaa" Vapaakirkossa. Vapauden ihannetta sen uskontulkinnassa ja uskon muodoissa on kunnioitettava. Samalla voidaan myös kysyä, millä tavalla vapaakirkkojen jäsenet ovat vapaampia kuin toisten kirkkojen. Baptistit, metodistit, helluntailaiset ja kongregationalistit ovat tyypillisiä valtakirkkoja monissa muissa maissa.

Kaiken kaikkiaan voi kiitollisena todeta, että Suomen Vapaakirkon ja Suomen evankelis-luterilaisen kirkon teologiset neuvottelut käynnistivät 30 vuotta sitten arvokkaan prosessin, joka edelleen jatkuu. Jos tänään aloitettaisiin uusi neuvottelukierros, käsiteltäviin teemoihin pitäisi ottaa maailmanlähetyksen näköalat ja etelän ja pohjoisen kirkon uudenlainen kumppanuus. Maailmanlähetyksellä tarjotaan parhaimman ikkunan kristinuskon nykyiseen murrokseen ja tulevaisuuteen

sen takia, että se toimii kaikkialla lähellä ihmisiä ruohonjuuritasolla ja hakee lähetysteologiassa uutta kokonaisvaltaista uskontulkintaa, synteisiä.

Kirkkoneuvos Risto Cantell: Ajankohtainen katsaus ekumeeniseen tilanteeseen

Maamme ekumeeninen tilanne on ainutlaatuisen hyvä. Kirkkojen keskinäiset suhteet ovat erinomaiset ja vailla mitään suurempia ongelmia. Kirkot ja kristilliset yhteisöt ovat oppineet tuntemaan ja kunnioittamaan toisiaan sekä toimimaan yhdessä.

Tämän suotuisan tilanteen syntymistä ovat auttaneet kirkkojen väliset oppikeskustelut, joista Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kannalta erityisasemassa ovat ensimmäiset – Venäjän ortodoksisen kirkon kanssa vuonna 1970 alkaneet –oppikeskustelut ja toiset – Suomen Vapaakirkon kanssa vuosina 1983–84 käydyt –oppikeskustelut.

Oppikeskustelut Venäjän ortodoksisen kirkon kanssa saivat alkunsa arkkipiispa Martti Simojoen aloitteesta. Niiden avulla yhteydet Venäjän ortodoksiseen olivat neuvostovallan vaikeina aikoinakin luonteeltaan kirkollisia ja osaltaan edistyvät myös yhteyksien solmimista Neuvostoliitossa toimiviin luterilaisiin kirkkoihin (Virossa, Latviassa ja Neuvosto-Karjalassa). Arkkipiispa Simojokea ovat venäläiset kirkonmiehet joskus leikillisesti kutsuneet kunnianimellä ”meidän neuvottelujemme patriarkka”.

Aloitteen Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja Suomen Vapaakirkon välisistä oppikeskusteluista teki Vapaakirkon 100-vuotisjuhlilla piispa Yrjö Sariola, jota hyvin perustellusti voidaan kunnioittavasti kutsua vapaakirkkoneuvottelujen patriarkaksi. Piispa Sariola halusi yhteydenpidossa luterilaisen kirkon ja maamme vapaakirkkojen kanssa korostaa henkilökohtaisten yhteyksien lisäksi myös kirkon opin esillä pitämisen ja kirkkojen johtajien keskinäisten tapaamisten tärkeyttä.

Vapaakirkon kanssa käydyt neuvottelut johtivat kirkkojen yhteisen neuvottelukunnan perustamiseen ja säännöllisen yhteydenpidon lisääntymiseen kirkkojemme välillä. Piispa Sariolan tarkoituksena oli vapaakirkkoneuvottelujen jälkeen käydä vastaavia oppikeskusteluja myös muiden maamme vapaakirkkojen kanssa. Näin myös tapahtui.

Helluntaiherätyksen kanssa Suomen evankelis-luterilainen kirkko kävi oppikeskusteluja vuosina 1987–89. Niiden jälkeen helluntaiherätys ei kuitenkaan ollut vielä valmis yhteisen neuvottelukunnan perustamiseen. Se tapahtui vasta vuonna 1996. Oppikeskustelut luterilaisen kirkon ja maamme baptistiyhdyskuntien kanssa alkoivat vuonna 1997 ja jatkuvat edelleen.

Metodistikirkkojen ja luterilaisen kirkon oppikeskustelut alkoivat vuonna 2002 ja johtivat loppuraporttiin ”Kristuksesta osalliset – Delaktiga i Kristus”. Siihen perustuva yhteistyösopimus Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja maamme metodistikirkkojen välillä allekirjoitetaan 14. joulukuuta 2010 Helsingissä.

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon oppikeskustelut maamme vapaakirkkojen kanssa ovat lisänneet ja syventäneet kirkkojen keskinäisiä yhteyksiä. Samalla maamme vapaakirkkojen yhteydet toisiinsa ovat lisääntyneet ja parantuneet. Suomen ekumeenisen neuvoston jäsenenä tai

tarkkailijoina ovat lähes kaikki maamme kirkot. Kirkkojen keskinäiset yhteydet ovatkin Suomessa erinomaiset, poikkeuksellisen hyvät sekä muita pohjoismaita ja koko maailmaa ajatellen.

Rauhan Tervehdys –lehdessä 30.9. julkaistu Päivi Jussilan haastattelu, jossa hän väitti, ettei luterilainen kirkko tarvitse vähemmistökirkkoja eikä ekumeniassa ole tapahtunut mitään edistystä viimevuosina, ei edusta Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kantaa. Kirkkomme haluaa olla hyvässä yhteistyössä maamme kaikkien kirkkojen ja kristillisten yhteisöjen kanssa ja pitää vapaakirkkoja hyvinä yhteistyökumppaneina. Tapaamme toisemme veljinä ja sisarina Suomen ekumeenisessa neuvostossa, yhteisissä neuvottelukunnissa ja kirkkomme ja Suomen vapaakristillisen neuvoston (SVN) ja Frikyrkligsamverkanin (FS) vuotuisissa kohtaamisissa.

Kirkkokunnanjohtaja Hannu Vuorinen: Ekumeeninen vuorovaikutus

Isäni täytti juuri 85 vuotta ja minä puolestani 50. Järjestimme yhdessä sisarusparvelleni lapsineen ja lastenlapsineen yhteisen syntymäpäivälounaan. Meitä oli koolla noin viisikymmentä henkilöä. Harvemmin olemme yhtä aikaa koolla ja oli tavattoman mukavaa tavata siskojani ja veljiäni lapsineen ja myös näiden lapsia ja jopa näiden lapsia.

Paikalla oli useita perheitä, vaikka olimmekin yhtä perhettä. Elämäntavoissamme ja –tilanteissamme on eroja. Olemme erilaisia ihmisiä ja myös puolisoimme ovat tuoneet omien sukujensa piirteitä yhteyteemme. Toisinaan erilaisuus luo jännitteitäkin, jopa ristiriitoja, mutta niistä huolimatta olemme samaa perhettä.

Samoin ajattelen Jumalan perheestä. Meitä on erilaisia perhekuntia omine piirteinemme. Isämme on meille yhteinen. Häneltä olemme elämän saaneet ja häntä me rakastamme. Olemme onnellisia ihmisiä siinä mielessä, että Isämme on täydellinen ja pelkästään tavattomana hyvä!

Me hänen lapsinaan olemme puolestamme epätäydellisiä. Meillä on jännitteitä suhteissamme ja ristiriitojakin. Käyttäydymme toisinaan kuin pienet keskenkasvuiset lapset. Ikävätään piirteemme eivät kuitenkaan hävitä sukulaisuuttamme. Ja osaammehan me myös nauttia toinen toisistamme ja tehdä toisillemme hyvää.

Vapaakirkollinen perhekunta on aina etsinyt yhteyttä ja vuorovaikutusta muiden kristillisten kirkkojen ja tahojen kanssa. Meitä on jopa moitittu siitä, että emme arvostaisi itseämme tarpeeksi ja siksi emme ole kooltamme sen suurempia kuin olemme. Allianssihenkisyys, kuten aikaisempi termi kuului, ja ekumeenisuus, kuten nykyisin yhteyttä ja yhteistyötä kutsumme, on osa meidän identiteettiämme. Me tahdomme vuorovaikutusta ja olemme sellaiseen omalta puoleltamme valmiita.

Yhteyttä, vuorovaikutusta ja yhteistyötä määrittelevät meille samat periaatteet kuin tunnustuksessamme on mainittu. Pidämme veljinä ja siskoina kaikkia, joilla on sydämen usko Jeesukseen Kristukseen ja jotka tuon uskon mukaisesti ovat julkisesti antautuneet Herramme opetuslapsiksi. Uskomme Jumalan ilmoittaneen itsensä pyhässä Raamatussa, joka on meille Jumalan Sanaa. Ajattelemmme Raamatun opetuksen olevan kaiken opin ja elämän ylin auktoriteetti kaikille kristityille.

Ekumenian rajat määräytyvät siten uskon tunnustamisen perusteella. Vaikka olemme halukkaita yhteiskunnan rakentamiseksi toimimaan yhdessä kaikenlaisten ihmisten kanssa, ekumeenisen yhteyden rajaamme niihin, jotka ovat kanssamme samalla Tiellä. Kun Jeesuksen ainutlaatuinen rooli ihmisten Pelastajana ja ihmiseksi tulleen Jumala kielletään, astutaan mielestämme kristillisen yhteyden ulkopuolelle. Kun Raamattu Jumalan Sanana kielletään ja asetetaan ihmisten järki ja perinne Isämme antaman ilmoituksen yläpuolelle, koetellaan mielestämme kristillisen yhteyden rajoja. Mutta kyetäksemme luotaamaan muiden näkemyksiä ja ymmärtämään niitä, tarvitaan nimenomaan vuorovaikutusta, jonka puitteissa kuuntelemme toisiamme kunnioittavalla asenteella. Luulot eivät totisesti ole tiedon väärsti ekumeenisessa yhteydessä!

”Että he yhtä olisivat”, rukoili Herramme ennen paluutaan Isän tykö. Olemme ehkä useimmiten ajatelleet hänen rukoilleen seuraajiensa välistä yhteyttä. Itse en olisi niin varma, että se oli Jeesuksen ensisijainen pyyntö. Hänhän täsmensi rukoilevansa, että hänen oppilaansa olisivat yhtä hänen ja Isän kanssa siten, että uskovat olisivat Kristuksessa ja Kristus uskovissa samalla tavalla, kuin Poika oli Isässä ja Isä Pojassa. En ole varma, että me ihmisinä milloinkaan voimme olla kuvatulla tavalla toisissamme, mutta kristillisen uskon ihme onkin siinä, että me voimme olla Kristuksessa ja hänen Henkensä voi olla meissä. Ehkäpä apostoli Paavali kuvasi Vapahtajan rukouksen sisältöä huudahduksellaan: ”Kristus teissä, kirkkauden toivo!” Kun Jumala lahjoittaa ja vaikuttaa ihmisessä uskon, joka näkee Jeesuksen Kristuksena, elävän Jumalan Poikana ja antaa hänelle Henkensä sisimpään, voi maailmakin nähdä Isämme rakkauden voiman ja suuruuden. Ja kohdatessamme muita armon vastaanottaneita iloitsimme yhteydestä, joka meillä on Kristuksessa ja siten maailma saa siinäkin katsella tulevan valtakunnan todellisuutta.

Siunaamme Kristuksen seurakuntaa maailmassa ja rakastamme sitä, niin kuin Herrammekin rakasti antaen itsensä sen puolesta. Siinä on haastetta ekumeeniseen vuorovaikutukseen.

Muistion kokosi puheenvuoroja selostaen ja lyhentäen Heikki Jääskeläinen.
